

पूर्व उच्च प्राथमिक शिष्यवृत्ति परीक्षा (इयत्ता 5वी), फेब्रुवारी 2017

बैठक क्र.

Set

A

प्रश्नपत्रिका क्र. II

पृष्ठ : 32

माध्यम : मराठी तृतीय भाषा व बुद्धिमत्ता चाचणी

वेळ : 1.30 ते 3.00

एकण गण : 150

प्रश्नपत्रिका सोडविण्यापर्वी कृपया खालील सूचना काळजीपूर्वक वाचा.

- (1) या प्रश्नपत्रिकेते दोन विभाग आहेत. त्यापैकी विभाग **I** मध्ये तृतीय भाषा विषयासाठी **25** प्रश्न व विभाग **II** मध्ये बुद्धिमत्ता चाचणी विषयासाठी **50** प्रश्न असे एकूण **75** प्रश्न आहेत. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

(2) प्रत्येक प्रश्नासाठी **2** गुण आहेत.

(3) प्रश्नपत्रिका सोडविण्यासाठी एकूण **90** मिनिटांचा कालावधी दिला जाईल.

(4) उत्तरे नोंदविण्यासाठी स्वतंत्र उत्तरपत्रिका दिलेली आहे. प्रत्येक प्रश्नक्रमांकासमोर चार पर्यायासाठीची क्रमगत वर्तुळे दिलेली आहेत. त्यातील अचूक उत्तराचा पर्याय क्रमांक असलेले वर्तुळ पुढील उदाहरणात दाखविल्याप्रमाणे रुंगवा.

पञ्च क ६

1

1

4

- (5) खालीलप्रमाणे नोंदविलेली उत्तरे ग्राह्य धरण्यात येणार नाहीत. असे उत्तर लिहिल्यास ‘शून्य’ गुण दिले जातील.

(1) (2) (3) (4)

(6) पर्यायाची उत्तरे नोंदविताना फक्त काळ्या किंवा निळ्या शाईच्या बॉलपेनचाच वापर करावा. पेन्सिलने

(7) नोंदविलेली उत्तरे ग्राह्य धरण्यात येणार नाहीत.

(8) एकदा नोंदविलेली उत्तरे पुन्हा बदलता येणार नाहीत.

(9) प्रत्येक प्रश्नासाठी एकपेक्षा अधिक वर्तुळात नोंदविलेली उत्तरे, खाडाखोड करून नोंदविलेली उत्तरे ग्राह्य धरण्यात येणार नाहीत.

(10) प्रश्नपत्रिकेत प्रत्येक पानावर खाली व शेवटच्या पानावर कच्चे काम करण्यासाठी मोकळी जागा आहे, तेथेच कच्चे काम करावे.

(11) परीक्षेस मर्यादित वेळ असल्याने एखाद्या प्रश्नाचे उत्तर तुम्हाला येत नसल्यास पुढील प्रश्न सोडवा. शेवटी वेळ शिल्लक राहिल्यास उरलेल्या प्रश्नांसाठी पुन्हा प्रयत्न करा.

(12) एखाद्या प्रश्नात त्रुटी/चूक आढळल्यास त्याबाबत पर्यवेक्षक किंवा परीक्षा केंद्रसंचालक यांच्याकडे विचारणा करू नये.

(13) प्रश्नातील त्रुटी/चूक/आक्षेपाबाबतचे आपले लेखी निवेदन शाळेने किंवा पालकांनी गटशिक्षणाधिकारी किंवा शिक्षणाधिकारी यांच्याकडे न पाठवता थेट परीक्षा परिषदेकडे मा. आयुक्त, यांचे नावे समक्ष/टपालाने/ई-मेलने पाठवावे.

(14) त्रुटी/चूक/आक्षेपाबाबतचे लेखी निवेदन पाठविण्याची मुदत परीक्षा परिषदेच्या संकेतस्थळावर अंतरिम (तात्पुरती) उत्तरसूची प्रसिद्ध झाल्यापासून 10 (दहा) दिवसांपर्यंत राहील. मुदतीच्या अंतिम दिनांकापर्यंत परिषदेस प्राप्त झालेल्या लेखी निवेदनांचीच दखल घेतली जाईल.

(15) मुद्रणदोष किंवा अन्य कारणांमुळे प्रश्न चुकीचा असल्याचे आढळल्यास तज्ज्ञ समितीच्या अभिप्रायानुसार तो रद्द केला जाईल.

विभाग I

तृतीय भाषा

Instructions for Q. No. 1 to Q. No. 3 :

Read the passage carefully and answer the following questions :

Vidya-Vardhini High School got the sports championship this year. The students were the toppers in ‘Kho-Kho’, ‘Cricket’, ‘Athletics’ and ‘Football’. They also lifted the ‘Swimming’ trophy. City High School were runner-up. They lost the championship by two marks.

4. Read the following sentences. Choose *one* correct option which has proper position of comma.

- (1) If we go deep down, in the ocean there is no sunlight.
- (2) If we go deep down in the ocean, there is no sunlight.
- (3) If we go, deep down in the ocean, there is no sunlight.
- (4) If we go deep down in the ocean, there is no, sunlight.

5. Choose the *correct* comparison :

as slow as

- (1) butterfly (2) ice
- (3) bee (4) snail

6. Choose the *correct* punctuation mark for the given sentence :

It's 5 oclock.

- (1) Question mark (2) Apostrophe
- (3) Comma (4) Exclamatory mark

7. Choose the *correct* alternative. The hut was the sea.

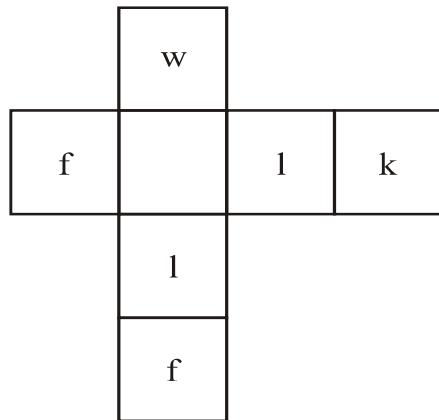
- (1) near (2) on
- (3) in (4) above

8. Read the following motto regarding tree plantation programme. Select the *correct* alternative to complete it.

Each one, one.

- (1) sleep (2) plant
- (3) jump (4) drink

9. Solve the following puzzle :

(1) e	(2) s
(3) a	(4) o

10. Find the hidden letter in the given picture :

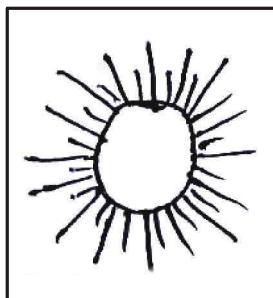

(1) H	(2) k
(3) t	(4) Q

11. Choose the *correct* living place for ‘pig’ :

(1) kennel	(2) stable
(3) den	(4) sty

12. Select the *correct* rhyming word for the given object :

(1) man	(2) den
(3) fun	(4) mud

13. Choose the mismatched pair of the following :

(1) man-men	(2) deer-deer
(3) leaf-leafs	(4) ox-oxen

14. Select the *correct* option for seeking permission :

- (1) I am going for a picnic.
 - (2) Can I go for a picnic ?
 - (3) I am not going for a picnic.
 - (4) I went for a picnic.

15. Find the odd word :

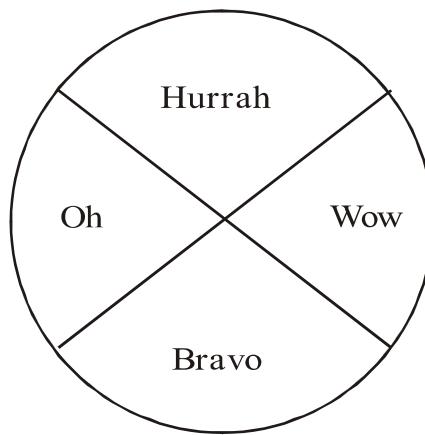
(1) cabbage	(2) ostrich
(3) radish	(4) brinjal

16. Fill in the blank using the *correct* article :

Neha saw elephant in a zoo.

- (1) a
- (2) no article
- (3) the
- (4) an

17. Read the words in the following diagram. Choose one *correct* punctuation mark.

- (1) full stop
- (2) comma
- (3) exclamation mark
- (4) question mark

18. Choose the *correct* alternative :

1,000,000 = ?

- (1) ten thousand
- (2) one lakh
- (3) a million
- (4) ten million

19. Select the *correct* option :

15 August is our day.

- (1) Republic
- (2) Independence
- (3) Mothers'
- (4) Teachers'

20. Choose the *correct* greeting from the options.

Ajay was ill. Hrishikesh visited him in hospital. He said, “..... !”
before leaving hospital.

- (1) Welcome
- (2) Go to another doctor
- (3) Congratulations
- (4) Get well soon

21. By arranging the given words in alphabetical order, which word will be in the middle position ?

forehead, eyelid, eyebrow, eyelash, elbow

- (1) eyebrow
- (2) eyelid
- (3) eyelash
- (4) elbow

22. Select the *correct* option :

The girl has a in the given picture.

23. The sun rises in the

24. Solve the riddle :

I use a plough. I grow crops. Who am I ?

- (1) former (2) founder
(3) framer (4) farmer

25. Choose the *correct* contracted form for the underlined words :

I will not come with you.

विभाग II

बुद्धिमत्ता चाचणी

26. ‘दे, न, व, सं, ह, श’ ही अक्षरे जुळवून अर्थपूर्ण शब्द तयार करा व तयार झालेल्या अर्थपूर्ण शब्दातील दुसऱ्या व पाचव्या अक्षरापासून तयार होणाऱ्या शब्दाचा खालीलपैकी समानार्थी शब्द कोणता ते लिहा.

27. 'मित्रप्रेम, कर्तृत्व, ईश्वरनिष्ठा, ध्रुव, राष्ट्रभक्ती, हृदयशस्त्रक्रिया' या शब्दांमध्ये एकूण किती जोडाक्षरे आली आहेत ?

- (1) 11 (2) 12
(3) 10 (4) 13

कच्च्या कामासाठी जागा

अक्षरमाला : ABCDE FGHIJ KLMNO PQRST UVWXY

28. { 900, 146, 222, 522, 105, 103, 154, 351, 133

वरील संख्यामालेत 3 ने भाग जाणाऱ्या संख्यांचा चढता क्रम लावल्यास मध्यभागी कोणती संख्या येईल ?

29. ABCDE EGHIJ KLMNO PORST UVWXY

वरील अक्षरमालेतील उजवीकडून 25वे, 12वे, 22वे, 18वे अक्षर घेऊन एक अर्थपूर्ण शब्द तयार करा आणि त्यातील पहिले अक्षर सुंगा.

प्र. 30 ते 34 साठी सूचना : गटात न बसणारे पद ओळखा.

30. (1) बटाटे (2) मुळ
(3) गाजर (4) रसायन

कच्च्या कासासाठी जागा

अक्षरमाला : ABCDE FGHIJ KLMNO PQRST UVWXY

- 31.** (1) $3(91)4$ (2) $2(36)3$

- $$(3) \quad 5(133)2 \qquad \qquad \qquad (4) \quad 4(189)5$$

- $$\text{32. } (1) \quad \frac{4}{10} \qquad (2) \quad \frac{10}{32}$$

- $$(3) \quad \frac{8}{22} \qquad (4) \quad \frac{6}{16}$$

- 33.** (1) विधू (2) अर्क

- (3) भानू (4) मित्र

कच्च्या कामासाठी जागा

अक्षरमाला : ABCDE FGHIJ KLMNO PQRST UVWXY

35. खालील संख्यामालिकेत प्रश्नचिन्हाच्या जागी येणारा पर्याय निवडा :

14, 19, 29, 40, 44, 52, 59, ?

36. पुढील संख्यामालिकेतील चुकीचे पद ओळखा :

14, 18, 26, 38, 62, 76, 102

37. दिलेल्या अक्षरमालिकेतील प्रश्नचिन्हाच्या जागी अक्षरांचा कोणता समूह येईल ?

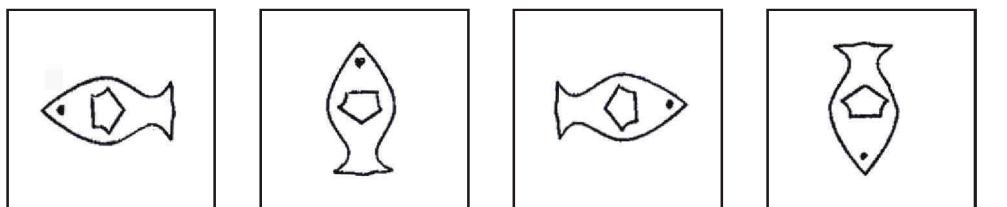
ACCADDAAEEEE ? ? ? FFFFFFA

कच्च्या कामासाठी जागा

अक्षरमाला : ABCDE	FGHIJ	KLMNO	PQRST	UVWXYZ
-------------------	-------	-------	-------	--------

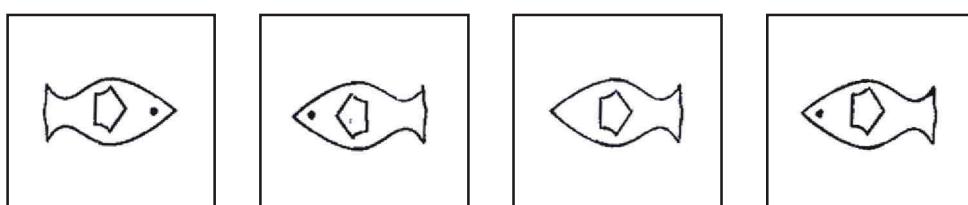
38. पुढील आकृत्यांमध्ये विशिष्ट प्रकारचा क्रम आहे. तो क्रम ओळखून प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणती आकृती येईल ते शोधा.

प्रश्न-आकृत्या

?

उत्तर-आकृत्या

(1)

(2)

(3)

(4)

39. पुढील संख्यामालिकेतील चुकीचे पद ओळखा :

26, 37, 50, 63, 86, 109

(1) 86

(2) 37

(3) 63

(4) 109

कच्च्या कामासाठी जागा

40. रेषेला बिंदू म्हटले, बिंदूला किरण म्हटले, किरणाला त्रिकोण म्हटले, त्रिकोणाला चौकोन म्हटले, चौकोनाला वर्तुळ म्हटले आणि वर्तुळाला आयत म्हटले, तर 'जीवा' हा घटक कोणत्या आकृतीत काढता येईल ?

- (1) त्रिकोण
(2) वर्तुळ
(3) चौकोन
(4) आयत

41. आई व मुलगा यांच्या आजच्या वयांची बेरीज 52 वर्षे आहे व त्यांच्या वयांतील फरक 28 वर्षे आहे, तर मुलाचे 2 वर्षांनंतरचे वय किती वर्षे होईल ?

कच्च्या कामासाठी जागा

42. दररोज एक पेपर याप्रमाणे सोमवारी भाषा विषयाने परीक्षेची सुरुवात झाली. मराठी व इंग्रजी या विषयांच्या परीक्षेच्या पेपर दरम्यान परिसर-2 विषयाचा पेपर होता. इंग्रजी विषयाच्या पेपरनंतर गणित विषयाचा पेपर होता. परिसर-2 नंतर तिसऱ्या दिवशी परिसर-1 या विषयाचा पेपर होता. तर गणित विषयाचा पेपर कोणत्या वारी होता ?

- (1) मंगळवार (2) बुधवार
(3) गुरुवार (4) शुक्रवार

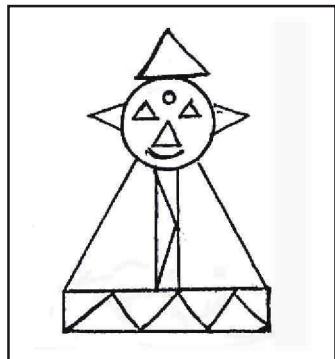
43. दिक्षाची आई माझ्या आईला आई म्हणते, तर दिक्षा माझी कोण ?

- (1) मावशी
(2) आतेबहीण
(3) मामेबहीण
(4) भाची

कच्च्या कामासाठी जागा

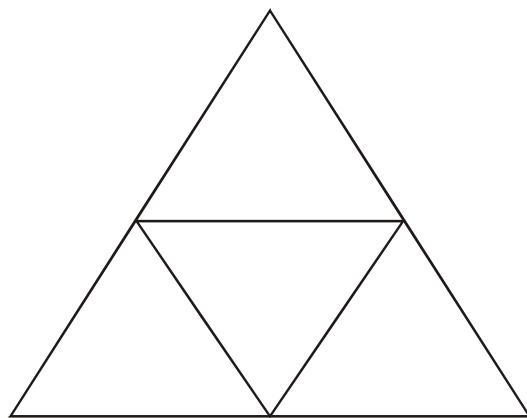
अक्षरमाला : ABCDE	FGHIJ	KLMNO	PQRST	UVWXYZ
-------------------	-------	-------	-------	--------

44. खालील आकृतीत एकूण त्रिकोणांची संख्या किती आहे ?

(1) 13	(2) 11
(3) 17	(4) 12

45. खालील आकृतीतील एकूण चौकोनांची संख्या किती ?

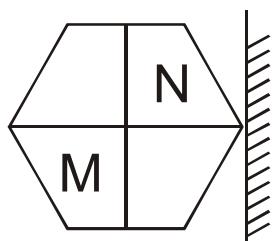
(1) 6	(2) 5
(3) 4	(4) 3

कच्च्या कामासाठी जागा

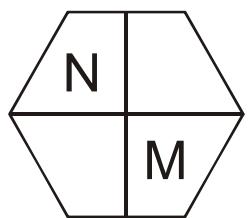
अक्षरमाला : ABCDE	FGHIJ	KLMNO	PQRST	UVWXYZ
-------------------	-------	-------	-------	--------

प्र. 46 व 47 साठी सूचना : प्रश्नामधील प्रश्नाकृतीची आरशातील प्रतिमा कशी दिसेल ते पर्यायी उत्तर आकृतीमधून निश्चित करा.

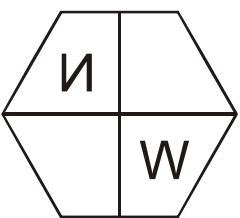
46. प्रश्न-आकृती

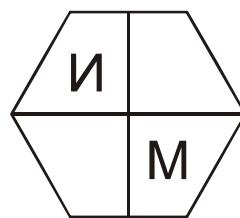
उत्तर-आकृत्या

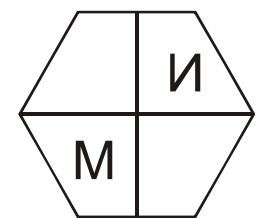
(1)

(2)

(3)

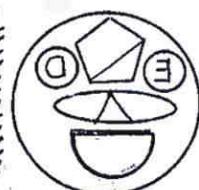
(4)

47. प्रश्न-आकृती

उत्तर-आकृत्या

(1)

(2)

(3)

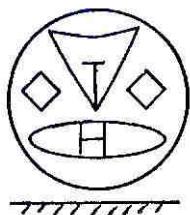
(4)

कच्च्या कामासाठी जागा

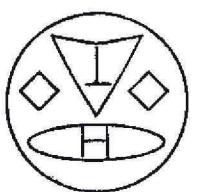
अक्षरमाला : ABCDE	FGHIJ	KLMNO	PQRST	UVWXYZ
-------------------	-------	-------	-------	--------

प्र. 48 व 49 साठी सूचना : पुढे दिलेली प्रश्नाकृती पाण्यावर उभी धरल्यास तिचे पाण्यात प्रतिबिंब कसे दिसेल ते उत्तर आकृत्यांमधून शोधा.

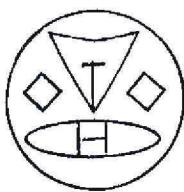
48. प्रश्न-आकृती

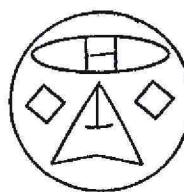
उत्तर-आकृत्या

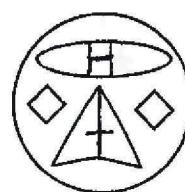
(1)

(2)

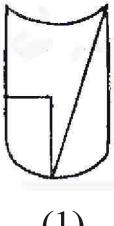
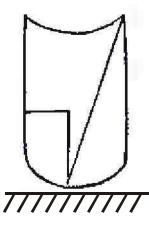
(3)

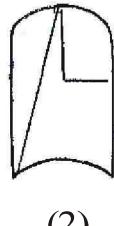
(4)

49. प्रश्न-आकृती

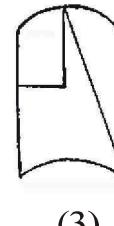
उत्तर-आकृत्या

(1)

(2)

(3)

(4)

कच्च्या कामासाठी जागा

50. सहलीला गेलेला शुभम गडाच्या भिंतीवर टोकदार वस्तूने नाव कोरू लागला, याप्रसंगी तुम्ही काय कराल ?

- (1) मित्र म्हणून माझेही नाव कोरण्यास सांगेन.
- (2) सार्वजनिक ऐतिहासिक वास्तूंचे जतन करण्याविषयी समजावेन.
- (3) त्याला लिहिण्यास सहकार्य करणार नाही.
- (4) त्याला भिंतीवर लिहिण्यास जबरदस्ती करेन.

प्र. 51 ते 55 साठी सूचना : पुढील प्रश्नात पहिल्या व दुसऱ्या पदाचा जसा संबंध आहे अगदी तसाच संबंध तिसऱ्या व चौथ्या पदात आहे, तो संबंध शोधा व प्रश्नचिन्हाच्या जागी योग्य पर्याय लिहा.

51. मोरो त्रिंबक पिंगळे : प्रधान :: निराजी रावजी : ?

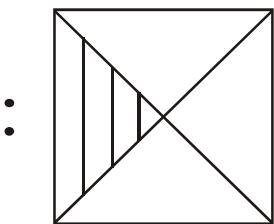
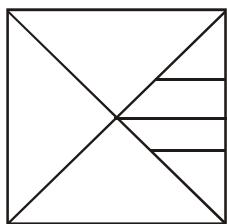
(1) न्यायाधीश	(2) मंत्री
(3) सुमंत	(4) अमात्य

अक्षरमाला : ABCDE	FGHIJ	KLMNO	PQRST	UVWXYZ
-------------------	-------	-------	-------	--------

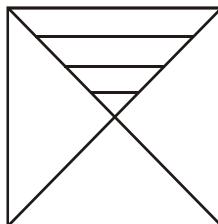
52. 21 जून : आपल्याकडे सर्वात मोठा दिवस :: 22 डिसेंबर : ?

- (1) आपल्याकडे सर्वात मोठा दिवस
- (2) आपल्याकडे सर्वात मोठी रात्र
- (3) आपल्याकडे सर्वात लहान रात्र
- (4) 12 तासांचा दिवस आणि 12 तासांची रात्र

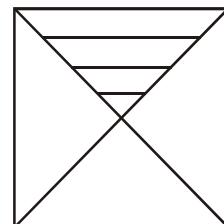
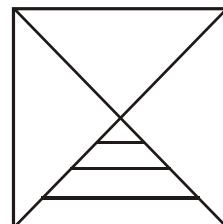
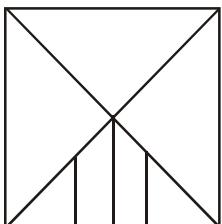
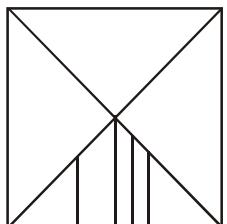
53.

::

:: ?

(1)

(2)

(3)

(4)

54. 24 : 8 :: 36 : ?

(1) 26	(2) 27
(3) 24	(4) 28

कच्च्या कामासाठी जागा

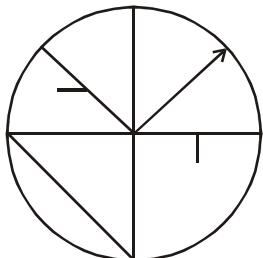
अक्षरमाला : ABCDE	FGHIJ	KLMNO	PQRST	UVWXYZ
-------------------	-------	-------	-------	--------

55. $3927 : 4845 :: 1845 : ?$

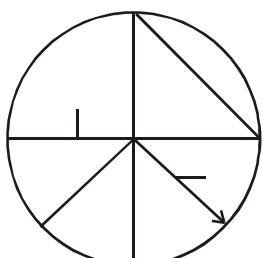
(1) 2763	(2) 2805
(3) 2967	(4) 2956

प्र. 56 व 57 साठी सूचना : खालील प्रश्नाकृतीस तंतोतंत जुळणारी आकृती पर्यायांतून शोधा.

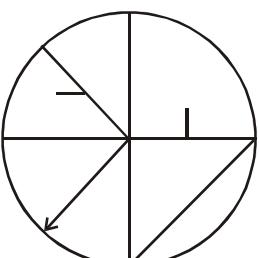
56. प्रश्न-आकृती

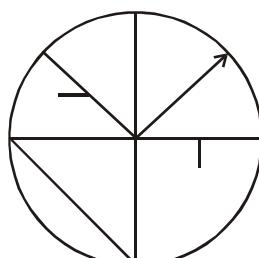
उत्तर-आकृत्या

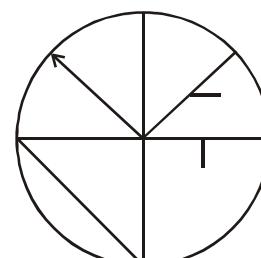
(1)

(2)

(3)

(4)

कच्च्या कामासाठी जागा

अक्षरमाला : ABCDE

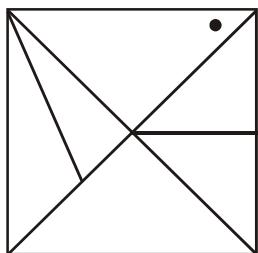
FGHIJ

KLMNO

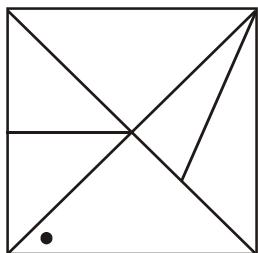
PQRST

UVWXY

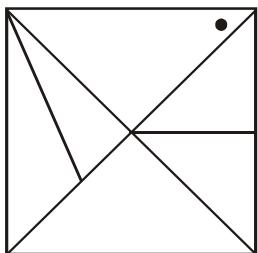
57. प्रश्न-आकृती

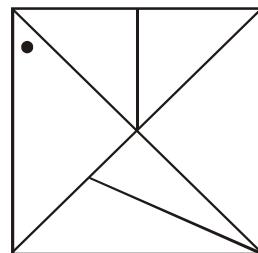
उत्तर-आकृत्या

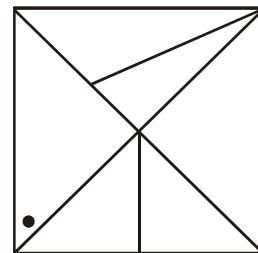
(1)

(2)

(3)

(4)

58. एका रांगेत विराटच्या उजवीकडे 15 मुले व डावीकडे 21 मुले उभी आहेत, याच रांगेत मध्यभागी उभा असलेला विनितचा क्रमांक कितवा ?

(1) 18वा

(2) 19वा

(3) 20वा

(4) 21वा

कच्च्या कामासाठी जागा

अक्षरमाला : ABCDE FGHIJ KLMNO PQRST UVWXY

कच्च्या कामासाठी जागा

61. रुक्साना पश्चिमेला 19 किमी गेली नंतर ती दक्षिणेला 13.5 किमी गेली, त्यानंतर पूर्वेला 7.5 किमी गेली नंतर उत्तरेला 13.5 किमी जाऊन थांबली, तर ती मूळ ठिकाणापासून किती अंतरावर आहे ?

- (1) 10.5 किमी

(2) 12.5 किमी

(3) 11.5 किमी

(4) 13.5 किमी

62. मंदाचा जन्म 8 जुलै 2007 ला रविवारी झाला, तर तिचा दुसरा वाढदिवस कोणत्या वारी येईल ?

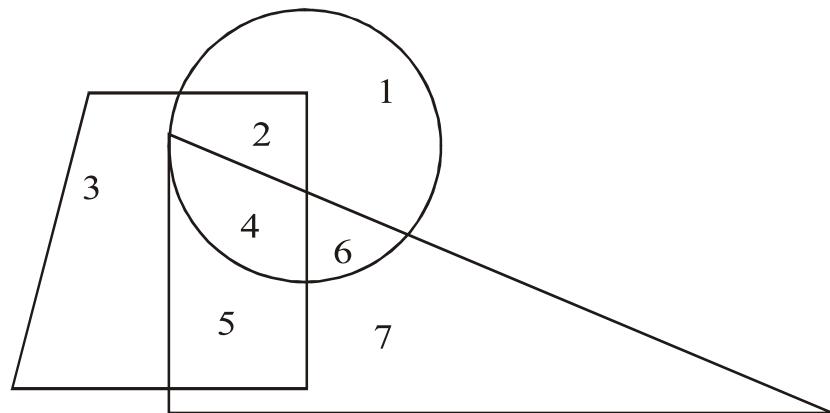
- (1) गुरुवार (2) सोमवार
(3) मंगळवार (4) बुधवार

कच्च्या कामासाठी जागा

63. एका वर्षी 2 ऑगस्टला बुधवार होता, तर त्याच वर्षातील 4 सप्टेंबर कोणत्या वारी येईल ?

- (1) मंगळवार (2) रविवार
(3) शनिवार (4) सोमवार

64. पुढील आकृती काळजीपूर्वक पहा व प्रश्नाचे उत्तर पर्यायांमधून निवडा.

वर्तुळ, त्रिकोण, चौकोन या तिन्हीमध्ये असणारा अंक कोणता ?

कच्च्या कामासाठी जागा

65. प्रश्नचिन्हाच्या जागी येणाऱ्या संख्येचा पर्याय शोधा व लिहा.

8	5	9
7	2	25
9	7	?

(1) 4	(2) 16
(3) 2	(4) 6

प्र. 66 ते 70 साठी सूचना : प्रश्नाच्या सुरुवातीला तीन पदे दिली आहेत, त्यांचे काही वैशिष्ट्य आहे, त्यामुळे त्यांचा एक गट तयार होतो, या गटात बसणारे पद दिलेल्या पर्यायातून निश्चित करा.

66. मोठे आतडे, जठर, लहान आतडे :

(1) ग्रासिका	(2) श्वासपटल
(3) हृदय	(4) वृक्क

कच्च्या कामासाठी जागा

अक्षरमाला : ABCDE FGHIJ KLMNO PQRST UVWXYZ

67. गंगा, महानदी, गोदावरी :

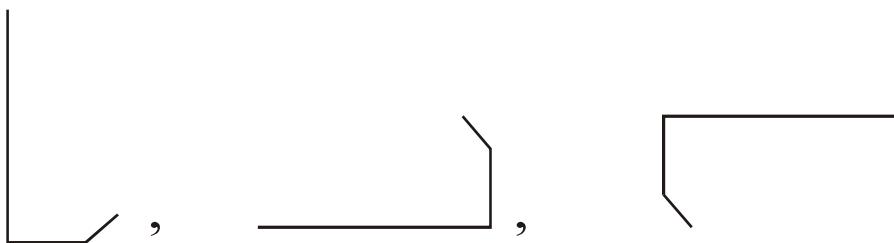
(1) नर्मदा

(2) कावेरी

(3) तापी

(4) साबरमती

68.

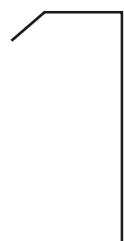
(1)

(2)

(3)

(4)

कच्च्या कामासाठी जागा

अक्षरमाला : ABCDE FGHIJ KLMNO PQRST UVWXY

69. (29, 31), (17, 19), (59, 61) :

- (1) (41, 43) (2) (15, 17)
(3) (69, 71) (4) (19, 21)

70. 5985, 8541, 6984 :

71. एका सांकेतिक भाषेत $5 = 13$, $7 = 19$ व $8 = 22$, तर $1 =$ किती ?

कच्च्या कामासाठी जागा

अक्षरमाला : ABCDE FGHIJ KLMNO PQRST UVWXY

72. एका सांकेतिक भाषेत 1ला 5 म्हटले, 3ला 7 म्हटले, 4ला 9 म्हटले आणि 2ला 6 म्हटले, तर $1 \times 2 + 3 =$ किती ?

73. एका सांकेतिक भाषेत 'रक्षक' = $\square \bigcirc \bullet$, 'भक्षक' = $\bullet \square \bigcirc$,
आणि 'क्षरण' = $\bigcirc \square \triangle$ तर 'भरण' हा शब्द कसा लिहाल ?

(सूचना—अक्षरे व चिन्हांचा क्रम सारखा असेलच असे नाही)

- (1)

(2)

(3)

(4)

कच्च्या कामासाठी जागा

अक्षरमाला : ABCDE FGHIJ KLMNO PQRST UVWXYZ

74. एका सांकेतिक भाषेत 'नवर' = + - ÷, 'नरक' = - + × आणि 'मकर' = × - □, तर 'वक्र' हा शब्द कसा लिहाल ?

(सूचना—अक्षरे व चिन्हे यांचा क्रम सारखा असेलच असे नाही)

(1) □ × -

(2) × □ ÷

(3) + × □

(4) ÷ + ×

75. शाळेच्या मैदानावर खोखोचा सामना सुरू आहे, सामना अटीतटीमध्ये चालू आहे, अचानक मैदानावर गोंधळ होतो, तुम्ही काय कराल ?

(1) गोंधळ का झाला हे पाहून गोंधळ करणाऱ्या मुलांना शांत करण्याचा प्रयत्न करेन.

(2) गोंधळ घालणाऱ्या मुलांना बदडून काढीन.

(3) मी सुद्धा मैदानावर जाऊन गोंधळ करेन.

(4) माझ्या वर्गात पळत जाऊन बसेन.

कच्च्या कामासाठी जागा

कच्च्या कामासाठी जागा

कच्च्या कामासाठी जागा